

TISZA-TÓ

TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI STRATÉGIA

JÖVŐKÉP

I. TARTALOM

II.	Térségi Aktív Turisztikai Jövőkép	3
II.1.	Jövőkép	3
II.2.	Misszió	5
II.3.	Vízió	5
II.3.1.	Az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül az elmaradott térségek esetében is	5
II.3.2.	Az aktív turisztikai fejlesztések által a természeti értékek gyarapodnak, bemutatásra és megőrzésre kerülnek	5
II.3.3.	Az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek, a helyiek bevonásával	5
II.3.4.	Vízió az egyes túratípusokra	6
II.4.	Horizontális célok	6
III.	Térségi Aktív Turisztikai Célrendszer	8
III.1.	Átfogó cél	8
III.1.1.	Vonzerők fejlesztése	8
III.1.2.	Infrastruktúra fejlesztése	9
III.1.3.	Szolgáltatások fejlesztése	10
III.1.4.	Marketing, promóció, információ	10
III.1.5.	Menedzsment fejlesztése	11
III.2.	Térségi fejlesztési célok	12
III.2.1.	Egész éves desztinációra való törekvés	12
III.2.2.	Komplex Aktív turisztikai szolgáltatások kialakítása	12
III.2.3.	Terület specifikus beavatkozások	12
III.2.4.	Helyi identitás erősítése	12
III.2.5.	Térségi együttműködések támogatása	13
III.2.6.	Helyi szolgáltatók folyamatos képzése	13
III.2.7.	Átfogó Tisza-tavi szabályok megalkotása	13
III.3.	Területi célok	14
III.3.1.	Tisza-tó	14
III.3.2.	Északi átmeneti zóna	16
III.3.3.	Hortobágy	17
III.3.4.	Déli átmeneti zóna	18
III.3.5.	Fogadótérségek	18

II. TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI JÖVŐKÉP

II.1. Jövőkép

2030-ra a Tisza-tó régió Kelet-Magyarország **legmeghatározóbb komplex aktív turisztikai térsége**, amely az aktív egészségmegőrző pihenés során a **természetközeli szemléletre nevelés** és az **átfogó együttműködések** terén is példát mutat.

Mindenki ismeri mottóját: "Az ember alkotta, a természet birtokba vette".

A Tisza-tó, a Hortobágy és a térség külső zónái, olyan természeti értékekre alapozott, aktív és ökoturisztikai központú helyszín, amely egész évben, évszakhoz igazodva, változatos túratípus lehetőségekkel, és szolgáltatásokkal várja az idelátogató természetet megismerni és aktív kikapcsolódást végezni vágyókat. A Tisza-tó térségében minden korosztály megtalálja a kikapcsolódását támogató lehetőségeket. Eközben megismeri a térség vízi, madár és szárazföldi élővilágát, kerékpározás, vízi közlekedés, lovaglás vagy gyalogos túrázás mellett. A helyi értékekkel harmóniában lévő, fenntarthatóságra és természetközponúságra törekvő, aktív és ökoturisztikai adottságok széleskörű elérhetőségét és használatát a jól kidolgozott természet használati szabályozás, valamint az ezáltal megalapozott szolgáltatók közötti kommunikációs hálózat biztosítja.

Épített környezet:

A rendszeresen visszatérő aktív és természetközeli pihenésre vágyó látogatók, szabályozott rendszerben megvalósult, tájba illeszkedő építészeti karakterű, egyedi fejlesztésekben találják a folyamatosan fejlődő szolgáltatásokat.

A térség egyedi értékeit és lehetőségeit élvezni kívánó - folyamatosan növekvő számú - turista, a Tisza-tó vidékére általánosan jellemző, vidékies hangulatot és stílust képviselő környezetbe érkezik, mely a többletforgalom ellenére is megtartotta emberi léptékét és varázsát. A térség egyre növekvő, de helyi hagyományokat aktívan őrző lakossága egyre szélesebb körű aktív turisztikai szolgáltatások kiszolgálásában vesz részt. A területek beépíthetőségét és az ott létesíthető építmények karakterisztikáját meghatározó szabályozás által kialakult egységes térségi stílus tovább erősíti az egyedi hangulatot és látásmódot. A térség egészére kiterjedő egyedi formanyelv alakul ki, mely mindenki által elfogadott és támogatott. A térség varázshoz hozzájárulnak a helyi lakosok által üzemeltetett, valamint a terület hangulatához alázattal viszonyuló nagyobb kapacitású minőségi szálláshelyek és szolgáltatások, míg a természet aktív felfedezése során élményt nyújtó szálláshelyek bújnak meg a tájban.

Természetben az Ember:

A Tisza-tó térségének európai szinten is egyedi vízi és szárazföldi élővilága, a természeti kincsek, a természet használati szabályok élményközpontú oktatása és bemutatása által gyarapodik, ezáltal a hazai természeti nevelés vezető desztinációjává, és példává válva.

A Tisza-tó térsége a természethez való viszonyulás oktatása és az azzal harmóniában lévő természet használati szabályozás által, nemcsak hazai, de nemzetközi szinten is példát mutat arra, miként kell megőrizni és gyarapítani az egyedülálló természeti kincseket. Az egyedi növény és állatvilág bemutatása, és az ahhoz kapcsolódó környezeti nevelés országos szinten vonzza a családosok körét, így megalapozva azok gyarapodását, és megelőzve azok veszélyeztetését. A szabályozási és oktatási rendszer lehetővé teszi, hogy a helyi aktív turisztikai szolgáltatások és az azokban résztvevők harmonikusan tudjanak együtt élni a természeti környezettel. A természeti értékeket a természetvédelemmel összhangban bemutató túra típusok rendszerének összekapcsolásával az ide érkezőknek a helyi szintű közlekedés során nincs szükségük gépjárművekre, azokat az aktív kikapcsolódást nyújtó eszközök és az a helyi közösségi közlekedési eszközök teljes egészében kiváltják, továbbá a túratípus váltó pontok által lehetőség nyílik a vízi értékek mellett, a szárazföldi értékek látogatására is.

Helyi Rendszerek:

A térség turisztikai szereplői olyan **hálózatos összeköttetésekkel** rendelkeznek, amelyek által az aktív kikapcsolódást nyújtó szolgáltatások pozitív hatást gyakorolnak **egymás működésére**, és melyek által **közösen képviselik** a Tisza-tó térségét országos és nemzetközi szinten.

A Tisza-tó térségében működő egységes, a hálózatos együttműködést és kommunikációt biztosító szervezetek jelen vannak, és folyamatosan építik a térség közös arculatát, és biztosítják a térség széleskörű ismeretségét. Lehetőség nyílik meghatározott időszakonként rendezett fórumokon a személyes kapcsolatépítés, érdekek ütköztetés és egyeztetés. Ezen felül az aktív turisztikát működtető helyi szereplőknek van egy belső kommunikációs csatornája, mely által közös tapasztalatokra alapozva összhangban tudnak működni úgy, hogy tevékenységeik gerjesztik, támogatják és nem gátolják egymást. Ezen együttműködés eredményeképp kapcsolat van szolgáltatást és szállást biztosítók és a döntéshozók közt, folyamatos kommunikáció van a víz- és területhasználati kérdésekről, van Tisza-tó kártya, mely az elfogadóhelyeken kedvezmények igénybevétele, vagy plusz szolgáltatásokra ad jogosultságot. Van jól működő, szakképzett, vízi és szárazföldi mentőszolgálat, a vízhez kapcsolódó szolgáltatások megfelelő működésének biztosítására, valamint van lehetőség egységes rendszerben minőségi eszközbeállításra, az adott túra típushoz kapcsolódó eszközök váltásakor is.

II.2. Misszió

A stratégia missziója, hogy mindenki számára érthető módon fogalmazza meg azokat az értékeket, amelyek mentén fenntartható módon lehet fejleszteni a térséget és megalapozza a térségben az aktív turisztikai szolgáltatók közötti együttműködést.

II.3. Vízió

A Tisza-tó térségre meghatározott jövőkép az aktív turizmus 2030-as helyzetét írja le. A jövőkép által **vizionált térség egy olyan hely, ahol az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül, az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek a helyiek bevonásával, melynek köszönhetően a természeti értékek gyarapodnak.**

Nézőpontunk szerint a térség fejlesztéseit követően a különböző aktív turisztikai tevékenységek színvonala **országosan elismert, magas szinten** képesek működni. Minden esetben célként megjelenik a **fenntarthatóságra** való törekvés a **környezet tudatosság**ot előtérbe helyezve, valamint a mindenki számára elérhető turisztikai szolgáltatások, lehetőségek az **esélyegyenlőség** jegyében.

Mindezek mellett a nemzeti aktív turisztikai stratégia által megfogalmazott és elérni kívánt jövőkép egyik vezérelve, hogy a magyar lakosság körében növekedjen a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya. Ennek hatásaként az aktív turizmus hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország 2030-ra a legélhetőbb országok közé tartozzon.

II.3.1. Az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül az elmaradott térségek esetében is

A térség leszakadó területei is be tudnak kapcsolódni az elsődleges desztinációk által generált turizmusba. Ebből részesedve megkezdődhet a felzárkózásuk, és ők is hozzájárulhatnak a térség fejlődéséhez.

II.3.2. Az aktív turisztikai fejlesztések által a természeti értékek gyarapodnak, bemutatásra és megőrzésre kerülnek

A természetjárás megfelelő szabályozásával, az ide érkezők szemléletformálásával egy olyan turizmus jön létre, amely nem terheli a kialakult környezetet. A turizmusból befolyó bevétel hatékonyan kerül visszaforgatásra a természet megőrzéséhez szükséges eszközökre.

II.3.3. Az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek, a helyiek bevonásával

Az egyes fejlesztések egy stratégia mentén átgondoltan, egymással kölcsönhatásban fejlődnek. Ezek mindig a helyiek igényein alapulnak, az ő megkérdésükkel és velük együttműködve jönnek létre, így magukénak érezhetik azokat, a fejlesztések hosszú távon is fenntarthatóak lesznek.

II.3.4. Vízió az egyes túratípusokra

Kerékpáros turizmus

A térség Tisza-tótól távolabb eső részein is kialakul kerékpáros hálózat. Az országon átívelő kerékpárutak szerepe megnő, átjárás alakul ki más kerékpáros desztinációk és a térség között. Több kerékpáros ágazat kap helyet a térség különféle adottságú részein (Hortobágy - gravel). Mindenki talál az edzettségi szintjének megfelelő nehézségű útvonalat. Jól kiépült a kapcsolódó szolgáltatás hálózat.

Gyalogos turizmus

Hosszabb túraútvonalak is kijelölésre kerülnek, melyek alkalmasak a térségen belül elkülönülő területeken átívelő kapcsolatot létrehozni. Ezzel fejlődik a vízparttól távolabb eső részek vonzereje és javul a térség téli aktív turisztikai potenciálja. A tanösvények egyre több szolgáltatást nyújtanak. Egyre jobban ki tudják használni a technológiai vívmányokat és jobb az alapszolgáltatási hálózat.

Lovas turizmus

Megnövekszik a lovas turizmushoz köthető szolgáltatások száma, főként az Eurohorse útvonalak mentén, ezzel megerősödik ennek a túratípusnak a jelenléte. A jól kiépített szolgáltatások, túraútvonalak és megfelelő marketing hatására a lovas természetjárás válik a Hortobágy fő aktív turisztikai ágazatává. A térségben alternatív közlekedési módként kezd megjelenni a lovaglás.

Vízi turizmus

A vízitúrázás lesz a tó bejárásának elsős számú eszköze, ezt sűrűn kiépített kikötőhelyek és vízben megközelíthető attrakciók segítik. A térség szélén található Tisza menti területek szolgáltatás és vonzerő fejlesztésének köszönhetően kapcsolat alakul ki a Felső-Tisza és a Bodrog vízitúra közösségeivel. A Tisza-tó áthaladó vízitúrák állomása lesz, ezáltal a Tisza menti részek is bekapcsolódnak a tó és a Felső-Tisza aktív turizmusába. A vízi túrázási eszközök egységes rendszerben állnak rendelkezésre az aktív pihenésre vágyóknak, így azok bármely túraponton otthagyhatóak.

Vízi turizmus - vitorlázás

Kialakul az Abádszalóki- és a Sarudi-medence közötti átjárhatóság, ezzel egy összefüggő, pezsgő vitorlás élet alakul ki a tó déli részén. Ezt segítik az itt szerveződő vitorlás tematikájú nyári táborok és rendezvények. Az ország jelentős kistestű hajós és oktatóközpontja lesz.

II.4. Horizontális célok

A stratégiaalkotás folyamatában alapvetésként kezeltük, hogy a nemzetközi és országos elvárásoknak megfelelően a fenntarthatóságot, esélyegyenlőséget és környezettudatosságot szem előtt tartva alakuljon ki a térség fejlesztését támogató célrendszer.

Ezeket az általános alapelveket egészítettük ki a NATS missziójával és átfogó céljával, miszerint:

- Az Aktív turizmus járuljon hozzá ahhoz, hogy Magyarország 10 éven belül a legélhetőbb országok közé tartozzon
- Növekedjen a magyar lakosság körében a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya.

JÖVŐKÉP

2030-ra a Tisza-tó régió **Kelet-Magyarország legmeghatározóbb komplex aktív turisztikai térsége**, amely az aktív egészségmegőrző pihenés során a **természetközeli szemléletre nevelés és az átfogó együttműködések terén is példát mutat.**

MISSZIÓ

mindenki számára érthető módon fogalmazza meg azokat az értékeket, amelyek mentén fenntartható módon lehet fejleszteni a térséget és megalapozza a térségben az aktív turisztikai szolgáltatók közötti együttműködést.

VÍZIÓ

Az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül az elmaradott térségek esetében is

Az aktív turisztikai fejlesztések által a természeti értékek gyarapodnak, bemutatásra és megőrzésre kerülnek

Az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek, a helyiek bevonásával

---

HORIZONTÁLIS CÉLOK

Fenntarthatóság

Esélyegyenlőség

Környezettudatosság

Az Aktív turizmus járuljon hozzá ahhoz, hogy Magyarország 10 éven belül a legélhetőbb országok közé tartozzon

Növekedjen a magyar lakosság körében a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya

III. TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI CÉLRENDSZER

A megfogalmazott aktív turisztikai jövőkép eléréséhez szükséges a célok meghatározása. A célok tekintetében a stratégia megfogalmaz egy átfogó célt, melyet a NATS fejlesztési céljain keresztül tovább értelmez. Ezekhez illeszkedve térségi és területi fejlesztési célokat formál, így kívánja operatíván elérni a kívánatos jövőképet.

A megfogalmazott átfogó célokban tükröződik a Tisza-tó térség aktív turisztikai fejlődéséhez szükséges értékválasztás is a következő alapelvekben:

III.1. Átfogó cél

A stratégia átfogó célrendszerét a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégiában deklarált fejlesztési célokhoz igazodva a Tisza-tó térségre vonatkozó szerepkörben és ahhoz illeszkedően határoztuk meg.

Célunk, hogy a térség átfogó aktív turisztikai fejlesztése alázattal viszonyuljon a természethez és a helyi közösségek élettereikhez, hagyományaihoz.

A NATS annak érdekében, hogy növekedjen a magyar lakosság körében az aktív turisztikai és rekreációs tevékenységet végzők aránya és a tevékenységek rendszeressége, öt fejlesztési célt fogalmaz meg:

- Vonzerő fejlesztése
- Útvonalhálózat fejlesztése
- Szolgáltatások fejlesztése
- Információ, marketing, promóció, kommunikáció fejlesztése
- Koordináció és menedzsment fejlesztése

A térségi stratégiában ezek mentén kerül értelmezésre az átfogó cél.

III.1.1. Vonzerők fejlesztése

A Tisza-tó térség egyik legnagyobb turisztikai értéke a természetközeli környezet, amely aktív és ökoturizmusba is integrálható. A különböző természeti és épített attrakciók vonzereje fokozható az összekapcsoltság megteremtésével. Vonzerő növeléssel és differenciált fejlesztéssel elérhető a térség egész éves turisztikai működése és a különböző országos és nemzetközi események állandó helyszínként szolgálhatna. Mindezek mellett a terhelés-eloszlás optimalizálása is előtérbe kell kerülnön.

A Tisza-tó térsége jelenleg is számos vonzerővel rendelkezik, azonban ezek jelentős része ismertség és kiépítettség hiányában nem tud jelentős turizmust generálni. A vendégforgalom növelése érdekében ezen meglévő attrakciók megújítása mellett újak létrehozása, ezzel az attrakciók egyenletesebb területi eloszlásának támogatása is szükséges. A fejlesztések során kiemelten fontos szempont a természeti, táji és

kulturális hagyományokhoz való illeszkedés, ezek megőrzése. A vonzerőfejlesztés terén a következő fejlesztési feladatokat kell megvalósítani:

- új vonzerők és attrakciók létrejöttének támogatása, lehetőség szerint az elmaradott térségek felzárkóztatásával;
- a vonzerők differenciált elhelyezkedésének támogatása a területi túlterheltség elkerülése érdekében;
- a vonzerőfejlesztés során előtérbe kell helyezni a környezeti nevelés fontosságát, azaz nem csak szolgáltatni, de látásmódot is kell formálni;
- a meglévő attrakciók karbantartása és fenntartásuk biztosítása mellett a folyamatos fejlesztésük, az attraktivitásuk növelése is cél;
- az aktív turizmus vonzerejének számító útvonalak és szolgáltatások mellett a kezdő és végpontok, valamint köztes desztinációk egyedi tematikájának fejlesztésére is nagy hangsúlyt kell fektetni (pl. gasztroturizmus elemei).

III.1.2. Infrastruktúra fejlesztése

Az infrastruktúrákat alapvetően két nagy csoportra oszthatjuk, melyek a vonalas, illetve a pontszerű infrastruktúrák. Vonalas infrastruktúra fő elemei a közlekedési rendszerek útvonalai, illetve a közműszolgáltatók hálózatai. Pontszerű infrastruktúrák között szerepelnek ezen rendszerek objektumai, illetve a komplex működéshez elengedhetetlen egyéb kiszolgáló létesítmények. Fontos megjegyezni, hogy itt nem vesszük figyelembe a komplex szolgáltatásokat nyújtó elemeket. Ezek alapján ide tartoznak az útvonalak, pihenők, szolgáltatásokat nem nyújtó megállóhelyek is.

Az aktív turisztikai fejlesztések egyik alapkövetelménye ezen elemek és rendszerek megléte, illetve folyamatos karbantartás és fejlesztése.

A területi tervezés feladata a vonalas infrastruktúrák helyének és kapcsolati fejlesztésének megfogalmazása, de ennek kiindulási pontja térségben meghatározó igények feltárása. Ezek alapján a térségi infrastruktúra-fejlesztések feladatai:

- a védett természeti területeken és azok vonzáskörzetében csökkenteni kell a gépjárművek használatát, előtérbe kell helyezni a mikromobilitási eszközök és a környezetkímélő közlekedés használatát;
- a meglévő úthálózat minőségének fejlesztését tovább kell folytatni, azok karbantartását folyamatosra kell tenni;
- kiszolgáló infrastruktúra tekintetében a fedett megálló és pihenőhelyek rendszerének kiépítését nagymértékben javítani kell,
- a kor vívmányai által biztosított lehetőségek (pl. interaktív információs táblák, publikus internet-elérési pontok) kiépítését támogató fejlesztéseket kell előtérbe helyezni;
- a helyi identitást és a helymárkát támogató megoldások alkalmazására, egységes arculati elemek beépítésére kell törekedni a nagy infrastruktúrák fejlesztése során is;
- a fő infrastruktúrák hálózatok használatának körülményeit tisztázó intézkedéseket kell megfogalmazni (pl. gátkoronán történő közlekedés egyedi szabályainak felülvizsgálata);

- változatos hosszúságú és nehézségű, minél szélesebb célközönség számára használható túraútvonalak és kapcsolódó infrastruktúra kiépítése.

III.1.3. Szolgáltatások fejlesztése

Az aktív turisztikai fejlesztések hatékony működésének alapja a magas minőségű és hozzáférhető szolgáltatások megléte a térségbe. Ennek egyik alapja a jól működő települési hálózatok kell legyenek, melyek képesek a saját működésükkel hozzájárulni a fenntarthatóság biztosításához és kellő humán erőforrást biztosítani a célok eléréséhez.

A szolgáltató infrastruktúra szempontjából az igények és célok megosztásával és összehangolásával hatékony működési megoldások kidolgozására nyílik lehetőség. Ez kifejezetten érvényesül az alap szolgáltatások terén, mint a szálláshelyek, a vendéglátás vagy a közösségi közlekedés. A szálláshelyek üzemeltetése a helyi lakosság munkalehetőségeinek és a térségek alap bevételeinek forrása tud lenni, míg a vendéglátás a helyi élelmiszertermelés felvevőpiacaként tud a továbbiakban érvényesülni.

Aktív turisztikai speciális szolgáltatásaiban az eszközkölcsonzés, szervizelés, illetve szállítás egyaránt fontos. Ezen rendszerek kiépítése a frekvenciált területeken egyre jobban fejlődik, de fontos cél a teljes térségre kiterjeszteni a hálózatot.

A szempontok figyelembevételével a fő feladatok:

- jó minőségű szálláshelyek fejlesztése a szálláshelyhiányos területeken;
- jó minőségű, elérhető és lehetőség szerint a helyi termelőkre támaszkodó vendéglátóhelyek megteremtése;
- vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat jelenléte;
- a megérkezésen túli gépjárműhasználat visszaszorítása érdekében környezetkímélő közösségi módok szolgáltatásának elérhetővé és versenyképessé tétele;
- túratípus-specifikus szolgáltatók számának és sűrűségének növelése;
- térségi turisztikai szolgáltatások hálózatba szervezése és támogatása;
- helyi partnerhálózat élménycsomagjainak kidolgozására történő ösztönzése.

III.1.4. Marketing, promóció, információ

A Tisza-tó térség marketing szempontból többközpontú. A fő turisztikai attrakciók tekintetében a térség egyedi helymárka kiépítését valósította meg. A térség egységes szolgáltatás-csomagjának kidolgozása érdekében a térségi helymárka kidolgozására van szükség, mely egyaránt alkalmazható a Tisza-tó és a Hortobágy, illetve az átmeneti zónák és fogadótérségek esetében is. Ehhez a térségben érintett partnereknek egységes álláspontot kell képviselniük, ami a differenciált és hatékony működés kollektív elfogadása által tud megvalósulni. A célok elérésében a legfontosabb a rendszeres és hatékony kommunikáció megléte. Ennek alapfeltétele

az a platform, ahol a közös információcsere megtörténhet. A fejlesztési szempontok a helymárka szemszögéből:

- a helyek identitásának, meghatározó vonásainak és a »genius locinak« [a hely szellemének] felépítése vagy adott esetben újraépítésére törekvés;
- infrastruktúra és épületek arculati elvárásainak egységesítése érdekében szabályok (és regulációk) megfogalmazása;
- események megrendezésének és a szervezői tapasztalatok megosztásának támogatása;
- helyi történetek rögzítésének és kommunikációjának segítése;
- kooperatív szervezeti felépítés támogatása;
- szimbólumok és szimbolikus tevékenységek létrejöttének támogatása és használata;
- térségi weboldalak és egyéb közösségi médiák kollektív üzemeltetése;
- 'placemaking' folyamatok támogatása.

Helymarketing szempontjából a fő fejlesztési szempontok:

- komplex, összefogásra és kapcsoltságra építő promóciós csomagok kidolgozásának támogatása;
- egységes márkauzenet kidolgozására ösztönzés;
- a térségi eseményeken az aktív turizmus jelenlétének folyamatos biztosítása;
- a nem aktív turisztikai vendégek megszólítása és bevonása az aktív turisztikai szolgáltatásokba;
- országos és nemzetközi promóciók támogatása.

III.1.5. Menedzsment fejlesztése

A Tisza-tó térség lehatárolásában több jelentős települési önkormányzat is szerepel, de maga a terület is 4 vármegye által érintett. Mivel az eltérő területi adottságok más és más szemszögből látják a térséget, így elkerülhetetlen, hogy egy ezen felül helyezett partnerségi rendszer alakuljon ki, mely alkalmas belülről kifelé nézni a fejlődési kritériumokat. A rendszer működéséhez és a versenyképesség megteremtéséhez, erősítéséhez még számos tényező meglétére van szükség. Ezen koordinációs és menedzsment feladatok:

- térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet kiválasztása és kollektív elfogadása;
- egyes feladatok ellátására és a célok elérésére differenciált felelősségi és hatáskörök megfogalmazása;
- közös, elérhető, összefogó turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése és üzemeltetése;
- workshopok és rendszeres együttműködések szervezése a tapasztalatok átadására és a közös fejlődés elősegítésére;
- az aktív turisztikai trendek kellő időben történő integrálására és az innovációs ökoszisztéma támogatása a térségben;
- kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés támogatása és ösztönzése;

- monitoring rendszer működésének szükséges feltételeinek kidolgozása és biztosítása.

III.2. Térségi fejlesztési célok

Az átfogó célokon belül szükség van olyan fejlesztési irányokra is, melyek célzottan a Tisza-tó térségének fejlesztésére irányulnak. Ezek az egész térség szempontjából meghatározó iránymutatások térbeli specializáció nélkül, vagy épp annak komplexitásával.

III.2.1. Egész éves desztinációra való törekvés

A fejlesztési térség infrastruktúrája az elmúlt években sok helyen fejlődött magas színvonalon (pl. kilátók, kerékpárutak fejlesztése, ököcentrum, termálfürdők).

A térségen belül egy téli-nyári lüktetés jöhet létre, mivel a Tisza-tó környéki, vízhez köthető turizmus a hideg időszakban lecsökken, de más területek, mint a Hortobágy, vagy a gyógyfürdővel rendelkező területek ilyenkor is látogatottak maradnak.

Fontos cél, hogy az aktív turisztikai terhelések a terület eltartóképességével összhangban fejlődjenek a helyi lakosság életterének követelményeinek szem előtt tartásával.

III.2.2. Komplex Aktív turisztikai szolgáltatások kialakítása

Az aktív turizmushoz szükséges túraeszközök bérlésénél összefüggő hálózat kialakítására kell törekedni, ezzel nagy mértékben növelve a lehetséges túraútvonalak számát és megkönnyítve az egyes túratípusok közötti váltást.

III.2.3. Terület specifikus beavatkozások

A térség egyes területei különböző adottságokkal rendelkeznek ezért ezeknek megfelelően egyedi megközelítésű fejlesztésekre van szükség, ezek részletesen a Területi célok fejezetben kerülnek kifejtésre. Fontos cél, hogy minden egyes tematikusan együttműködő terület megtalálja azokat a speciális kapcsolódási pontokat, melyek segítenek a hatékony működésben.

III.2.4. Helyi identitás erősítése

A helyi közösség hagyományai és kultúrája - amely népi hagyományokban és az épített környezetben is megjelenik - teszi ezt a helyet egyedivé. Ennek megőrzése elengedhetetlen ahhoz, hogy a térség egyedi turisztikai desztináció maradjon. A halmozottan hátrányos helyzetbe kerülő települések nehezen találnak kiutat a jelenlegi helyzetükből, melyen az aktív turisztika szolgáltatáshálózatának kiépülése segíteni tud. Ebben a helyzetben fontos, hogy olyan fejlesztések jöjjenek létre, melyek a kitett helyzetben lévő helyieket kellő odafigyeléssel és érzékenységgel

segítik a saját lábukra állni és nem helyezik őket olyan környezetbe, melyben a hosszú távú fenntartható működés nem komfortos számukra.

III.2.5. Térségi együttműködések támogatása

A térségi együttműködések erősítése minden érintett közös célja, ez a workshopon elhangzottak alapján is egyértelműen látszik. Fontos, hogy az együttműködés a közigazgatási határoktól és más szerveződésektől független legyen. A helyi szolgáltatók és a térségben érdekelt személyek partnerségi kapcsolatához elengedhetetlen egy egységes platform, melyen kommunikálhatnak, illetve rendszeres fórumok, workshopok.

III.2.6. Helyi szolgáltatók folyamatos képzése

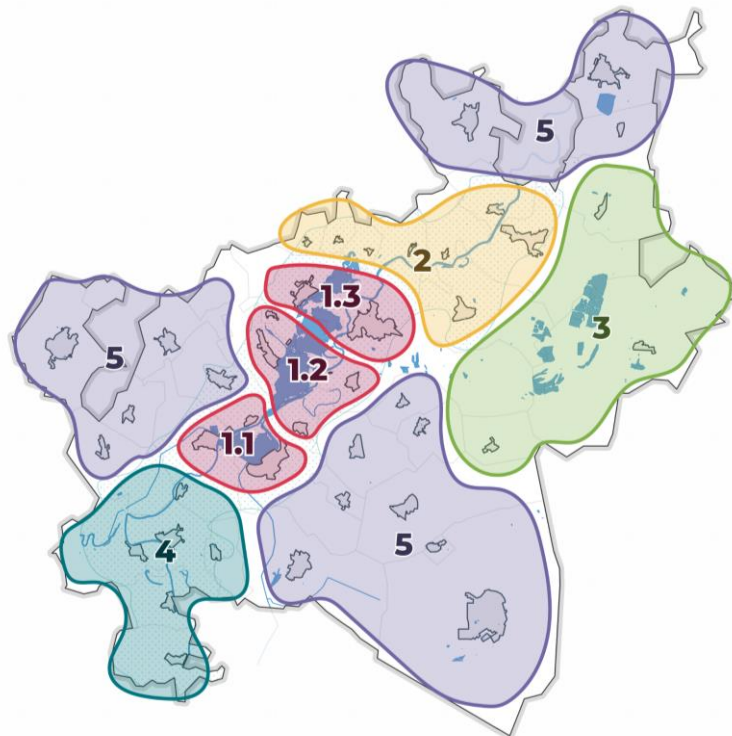
A minőségi szolgáltatások alapja, hogy a szolgáltatóknak legyen lehetősége megfelelő ismeretanyag beszerzésére. Ez egyben szolgálja a szolgáltatók, a turisták és a helyi természet érdekeit is. Megfelelő, a helyi szervek, például a Nemzeti Park által irányított képzésekkel olyan hiteles, felkészült személyek állhatnak az egyes szolgáltatások mögött, akik képesek az ide látogatóknak minőségi szolgáltatás mellett szemléletformálást is nyújtani.

III.2.7. Átfogó Tisza-tavi szabályok megalkotása

Az aktív turisztikai célkitűzések rögzítésén és megvalósulásán túl egyértelműen körvonalazódik az igény egy általános helyi szabályrendszer megalkotása iránt, amely kellő jogi háttérrel tud nyújtani a fenntartható fejlődés számára. A legfőbb kérdéskör a Tisza-tó helyzetéből fakad, miszerint nem természeti képződmény, így a működési területén zajló fejlesztések sem az általánosan vélt szabályok szerint tudnak megvalósulni. Ez az egyedi helyzet és a kiemelt szerepköre egyaránt azt a megoldást vetíti előre, hogy a térséget a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet és a Budapest Agglomerációjának kiemelt térségeinek szintjére kell emelni területfejlesztési értelemben.

Ezen felül a területiségen kívül szükséges egy új szabályrendszer megalkotása, mely a helyben érdekelt szolgáltatók és felhasználók bevonásával tud megvalósulni és egy deklarált egyezményeken nyugvó viselkedési és működési rendszert rögzít és a vonatkozó szabályokat szankciókkal és saját végrehajtó intézményrendszerrel tartat be.

III.3. Területi célok

&empersend.studio

A Tisza-tó térség területi céljainak térbeli lehatárolása (forrás: saját ábra)

III.3.1. Tisza-tó

országos jelentőségű fejlesztések és rendezvények, fenntartható szabályozás kialakítása

Ez a terület kapcsolódik szorosan a tóhoz, ez turisztikai szempontból a leginkább frekvenciált rész, ennek megfelelően a szolgáltatások is itt a legfejlettebbek. A térségbe látogató aktív turizmus itt összpontosul és itt található a természetvédelmi területek jelentős része is a Hortobágy mellett.

Ezen a területen kiemelt szerepet kap a szabályozás a természeti környezet védelme, illetve a különféle szabadidős tevékenységek közötti konfliktusok elkerülése miatt.

Az aktív turizmus, mint húzóágazat mellett jelentős a horgász-és strandturizmus is. A túratípusok közül legjelentősebb a kerékpáros és a vízi turizmus, de jelentős potenciállal rendelkezik a vitorlázás is. A terület egyik célja a nem aktív turisztikai céllal érkezők megszólítása és bevonása lehet. Ennek érdekében elsősorban a szolgáltatások és a vonzerők minőségi fejlesztésére van szükség.

A fő vonzerőt képező vízpart és természeti környezet megőrzése jelenti ezen terület fenntartható fejlesztésének alapját. Ennek része az ide érkezők környezeti nevelése, szemléletformálása, a megfelelő szabályozás kialakítása. Utóbbinak célja az egyes túratípusok és szabadidős tevékenységek közötti konfliktusok megelőzése mellett az itt megvalósuló beruházások és a környezet közti egyensúly megőrzése. A

szabályozás egyik eleme a Tisza-tó egyes medencéinek, az adottságok és kialakult felhasználás szerint történő övezetekre osztása lehet, ezzel javítva a vízhasználók biztonságát és a természet megőrzését.

A Tisza-tó környezetének kiemelt érdeke, hogy egy egységes és átfogó szolgáltatás hálózat épüljön ki, erősebb partnerséggel az egyes szolgáltatók között. Ezt elősegítheti a szolgáltatókat összefogó szervezet, fórum, vagy közös Tisza-tó kártya bevezetése is. Ennek egyik célja, hogy a csónak és kerékpár bérlet, leadás rugalmasan, összefüggő rendszerben történjen, ezzel lehetőséget biztosítva eltérő kezdő-és végponttal rendelkező túrák szervezésére, illetve túraeszköz váltásra.

III.3.1.1. Abádszalók - Kisköre

Az Abádszalóki-medence mentén elhelyezkedő két település megközelítése jelentősen nehezebb, mint a 33-as főút által feltárt északi településeké, ezért az infrastruktúra fejlesztése itt kiemelt cél, mind a közúti, mind a vasúti közlekedés tekintetében. Az ilyen irányú fejlesztések segíthetnek az egyensúlyi állapot kialakításában a tó északi és déli térsége között.

A megvalósuló fejlesztések következtében várhatóan egyre több lesz az ide látogató, ezzel együtt egyre több beruházó és szolgáltató jelenik meg. Lényeges a fenntartható fejlődés, a helyi értékek védelme. Ide tartozik a beruházások szabályozása, és a természetvédelem is.

A részterület aktív turizmusában nagy potenciállal rendelkezik a vitorlázás, ennek fejlesztése érdekében fontos a Sarudi-medencével való stabil vitorlás kapcsolat kiépítése, ezzel egy egységesebb vitorlás életet kialakítva a tavon.

Az itt található duzzasztómű mellett, hogy fontos látványosság, egyedi fejlesztéseknek is jó adottságokat biztosít. A kialakított szintbeli különbség miatt lehetőség van rafting pálya kiépítésére, amely egy országos szinten is jelentős attrakció lenne. Ez a fejlesztés új súlypontot adna a térségnek, mely az aktív turisztikával kiegészülve komplex sportközponttá tudna fejlődni. A raftingpályához kapcsolódó egyéb fejlesztések jól kiegészítenék a meglévő és tervezett aktív turisztikai szolgáltatásokat.

III.3.1.2. Tiszaderzs - Tizzaszőlős - (Újlőrincfalva)

Ezen települések legfontosabb fejlesztési célja a vízparttal való szerves kapcsolat kialakítása, ezzel becsatlakozva a tó körüli turizmus körforgásába. Ez elsősorban vonzerő- szolgáltatás- és infrastruktúra-fejlesztést jelent.

Cél a települések és a vízpart közötti közlekedés egyszerűvé és biztonságossá tétele, kerékpárral és gépjárművel is. A vízparti vonzerőfejlesztés és minőségi szolgáltatások kiépítése a tó egészére kedvező hatást tud gyakorolni. Így több központúvá válik a vízpart, a kerékpárosok és vízitúrázók számára pedig több megállóhely létesül. Ez kiemelten fontos a Tiszafüred és Abádszalók közötti szakaszon, ahol jelenleg csak egy megállóhely található.

A térség profiljában - mivel a települések nem érik el a vízfelületet - kiemelten fontos meghatározni az autonóm túratípus-váltó helyszíneket és azok működési, működtetési feltételeit.

III.3.1.3. Tiszafüred - Poroszló

A tó és a térség legfrekvenciáltabb része. Ez megmutatkozik szolgáltatások, rendezvények száma és a látogatottság terén is. Ehhez hozzájárulnak a kedvező közlekedési adottságok. Emellett a tó védett természeti értékeinek jelentős része is ezen a területen található, így kiemelt cél a pezsgő turizmus és a védett természeti értékek fenntartható egymás mellett létezésének biztosítása. A térség fejlettsége és a szabályozatlan körülmények kifejezetten veszélyeztetetté teszik ezt a térséget az átgondolatlan és nehezen kordában tartható fejlesztésekkel szemben.

Természetesen itt is szükség van a minőségi szolgáltatások és a vonzerők fejlesztésére, de más területekhez képest ilyen téren már előrehaladott településekről beszélünk. Itt már az előrehaladottabb térségi és országos jelentőségű rendezvények szervezése, illetve a központi szerepkörnek megfelelő infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése a cél.

A tónak ezen része alkalmas leginkább vízitúrázásra, ezért itt az evezőket segítő kikötési pontok, illetve vízi attrakciók kiépítése elengedhetetlen.

III.3.2.Északi átmeneti zóna

az érkező túrázók fogadása, aktív és ökoturisztikai potenciál kihasználása

A Tisza-tó központi részétől északra, található zóna, amely jelentős vízparti területtel és természeti értékkel rendelkezik. A túratípusok közül a vízitúrázásnak és a kerékpározásnak is jó lehetőségei vannak itt, ezért fejlesztések terén is érdemes ezekre építeni. A Tisza-tó központi részéhez képest a túratípusok jobban összekapcsolhatóak a gyalogos és lovas turizmussal. A természet érintetlensége miatt az ökoturizmus fejlesztése is fontos területi cél a térségben.

Ez az átmeneti terület egy jelentős, térségi szintű túratípusváltó zónává alakítható, mivel itt a vízi, lovas, gyalogos és kerékpáros turizmus kiegyenlített adottságokkal bír.

Ez a zóna jelenthet kapcsolatot a Felső-Tisza és a Bodrog élénk vízitúrázás életével, vonzerő és szolgáltatásfejlesztésével megteremtheti az igényt olyan hosszabb evezős túrák szervezésére, melyek összekötik ezen hagyományos vízitúrázás desztinációkat és a Tisza-tavat. Az Eurovelo 11 szakaszán haladók is itt érkeznek be a térségbe, ezért kiemelten fontos a megfelelő szolgáltatások fejlesztése és a hatékony információátadás, kommunikáció. Szintén ez a terület jelentheti a kapcsolatot Eger irányába, az Északi-középhegység felkapott kerékpáros útvonalával. Ez, az Eurovelo 14 által is kijelölt útvonal összeköttetést jelenthet azokkal a teljesítményorientált kerékpárosokkal, akik a hegyekbe mennek edzeni, és nem jelent nekik gondot a két térség közötti távolság megtétele.

A térség fejlesztéséhez elengedhetetlen a vonzerőfejlesztés és a minőségi szolgáltatások kiépülése, de itt nagy jelentősége van a marketingnek és a kommunikációnak is, mivel a terület értékei kevésbé vannak a köztudatban és így nehezebben jutnak el a potenciális célközönséghez.

III.3.3.Hortobágy

térségi turisztikai központ kialakítása, lovas, gyalogos és ökoturisztikai központú fejlesztések a Tisza-tó kiegyensúlyozására

Nagy területe ellenére csak három kis település belterülete esik a térségi lehatárolásba, nagy részét védett természetközeli területek alkotják. A térségben a Tisza-tó északi része mellett itt a legerősebb az ökoturizmus, illetve itt a legfontosabb a turizmus környezetkímélő módon történő fejlesztése.

Kiemelt szerepe a térség több pólusúvá tétele, egy hangsúlyos aktív és ökoturisztikai desztináció képzésével, a Tisza-tó mellett. Természetesen a térség elsődleges célja, hogy minél erősebb kapcsolat alakuljon ki az egyes területek, így a két fő célpont, a Hortobágy és a Tisza-tó között is. Ebben segíthet olyan programcsomagok kidolgozása, amelyek összekapcsolják a Tisza-tóval, illetve a két terület közötti közlekedés (vasúti-kerékpáros) fejlesztése is. Ehhez hozzájárul a térségben futó, Tiszafüredet és Hortobágyot összekötő Eurovelo 14-es és Eurohorse 2-es útvonal kiépítése.

Hortobágy jelentős turisztikai attrakció, mind természeti, mind kulturális örökségét tekintve. A település térségi turisztikai központi szerepét erősíteni szolgáltatásfejlesztéssel és megfelelő marketinggel lehet.

Az ökoturizmushoz kapcsolódóan a terület alkalmas táborok szervezésére, környezeti nevelésre, a fiatal korosztály érzékenyítésére mind a természeti, mind a kulturális értékek iránt. A területen a családok megszólítása is cél, így a fejlesztéseket is ilyen irányba kell terelni.

A túratípusok közül itt a legjelentősebb a lovas természetjárás. Ahogyan a Tisza-tó esetében az evezés, a Hortobágy pusztáinál a lovaglás az a legősibb, legtermészetesebb mód, amivel a természet bejárható. A lovas turizmus esetében cél a szolgáltatások és infrastruktúra területi kiterjesztése, hogy ne csak csillagtúra-szerűen Hortobágyról lehessen túrázni, hanem a térség minél nagyobb területe lóháton is bejárható legyen. A gyalogos természetjárás szempontjából is ez a legkedvezőbb térség, ezért itt érdemes hosszabb, több településen átívelő túraútvonalakat kijelölni. Ezek jól kapcsolódnak a terület erős ökoturisztikai jellegéhez, összeköthetőek természetfotózással, környezeti neveléssel, illetve télen is vonzó célponttá teszik a Hortobágyot. Vízi és kerékpáros turizmus tekintetében kevesebb lehetőséget biztosít a Tisza-tóhoz képest, de az eltérő adottságok miatt kiegészítheti ezeket.

A terület az ősztől tavaszig terjedő időszakban képes lehet átvenni a Tisza-tó központi szerepét, mivel attrakciói nem a vízre épülnek.

III.3.4.Déli átmeneti zóna

a térségből kivezető túraútvonalak mentén fejlett szolgáltatáshálózat kiépítése, a magterület elnyújtása

A térség déli részén található terület fő turisztikai attrakciója egyértelműen a Tisza és a mellette futó EuroVelo kerékpáros útvonal. Ezen elemek lineáris túraútvonalként értelmezhetőek.

A terület térségi szerepe a vízitúrázók és kerékpárosok továbbvezetése, segítve ezzel a térség ezen részének bekapcsolását a felsőbb területek vérkeringésébe. Ilyen tekintetben a déli átmeneti zóna szerepe, hogy lehetőséget biztosítson a továbbhaladásra, szolgáltatások fejlesztésével, illetve, hogy okot adjon a továbbhaladásra (vonzerőfejlesztés).

A terület településeinek egyedi fejlesztésénél a vízparti kapcsolat, a túratípus specifikus szolgáltatás- és szálláshely-fejlesztés az elsődleges. Emellett lényeges a települések egységes hálózatba szerveződése, amely talán ezen terület legnagyobb jelenlegi hiányossága. Így egy olyan egységes folyószakasz jönne létre, ahol minden, a Tisza vonalán sorakozó településen érdemes megállni, van valamilyen vonzerő, vagy lehetőség van szolgáltatást igénybe venni.

III.3.5.Fogadótérségek

ide érkezők fogadása és bekapcsolódás a térség vérkeringésébe

Ebbe a kategóriába több, közvetlenül nem határos terület is került, melyek a térség aktív turisztikájában betöltött szerepük miatt hasonlóan kezelendőek.

Szerepük egyrészt a térségbe való megérkezés-érzés kialakítása lenne. Ennek fontos része az információk megfelelő kommunikálása az ide érkezőknek, illetve a szükséges szolgáltatások biztosítása.

Emellett jó lehetőség a gyógyvíz források és a ráépülő fürdőturizmus fejlesztése és az ilyen céllal érkező célközönség bevonása az aktív turizmusba. Ehhez szükséges ezen területek kiépített kapcsolódása az aktív turisztikailag felkapottabb területekhez, illetve túratípus specifikus fejlesztések megvalósulása magukban a fogadótérségekben is. Adottságaik miatt ez jellemzően lovas és gyalogos természetjárás lehet, de emellett fontos a kerékpáros elérhetőség fejlesztése is. Leginkább ez a túratípus képes bekapcsolni ezeket a területeket a Tisza-tó vérkeringésébe.

Ezeket a területeket vonzerő generálására alkalmas lehet a helyi kulturális értékek és hagyományok bemutatása, illetve természetvédelmi területek (pl. Hevesi Füves Puszták) bemutatása. Emellett

ÁTFOGÓ CÉL

A térség átfogó aktív turisztikai fejlesztése alázattal viszonyuljon a természetéhez és a helyi közösségek élettereihez, hagyományaihoz.

Vonzó-
fejlesztés

Infrastruktúra
fejlesztése

Szolgáltatások
fejlesztése

Marketing,
promóció és
információ

Koordináció és
menedzsment

**TÉRSÉGI
FEJLESZTÉSI
CÉLOK**

Egész éves desztinációra
való törekvés

Komplex Aktív turisztikai
szolgáltatások kialakítása

Terület specifikus
beavatkozások

Helyi identitás erősítése

Térségi együttműködések
támogatása

Helyi szolgáltatók
folyamatos képzése

Tisza-tavi szabályok megalkotása

1

- Szabályozás (építéset, vízhasználat, természet) kialakítása szükséges
- Egységes szolgáltató hálózat kiépítése kell, könnyű módváltás lehetőségét kell biztosítani
- Övezeti rendszer megalkotására van szükség
- Szolgáltatások minőségfejlesztése, rendezvények támogatása és szervezése szükséges

2

- Kapcsolat más aktív turisztikai desztinációkkal
- Mátrai kerékpárosok és tiszai vízitúrázók fogadása
- Több szolgáltatással és hangsúlyosabb marketinggel kell bekapcsolódnia

3

- Lovas turizmus, mint húzóágazat fejlesztése - lóháton bejárható térség
- Többnapos gyalogtúra lehetőségének és infrastruktúrájának fejlesztése
- Ökoturiztika, környezeti nevelés, környezeti megfigyelés helyszíneinek fejlesztése

4

- Települések vízparti kapcsolatának kiépítése
- Települések egymással való kapcsolatának erősítése
- Túratípus specifikus szolgáltatásfejlesztés (kerékpáros, vízi)

5

- Információs menedzsment
- Fürdőturizmus, mint húzóágazat, termálfürdők fejlesztése
- Attrakciók bővítése, vonzó generálás, megérkezés, helymárka megjelenése

A Tisza-tó célrendszere és a területi célok

